
MIRAMAR / VČERAJ

V ICTP slovesno obeležili Dan OZN

TRST - V Mednarodnem centru za teoretsko fiziko v Miramaru so včeraj slovesno obeležili Dan OZN. Kot častna gosta sta nastopila devin-

ski princ Carlo in filozof Giorello. Nagradili so najboljše študente fizike na tržaških višjih srednjih šolah.

Na 5. strani

CENTER ZA FIZIKO / SLOVESNOST OB 60-LETNICI ZDRUŽENIH NARODOV

Kofi Annan: »Vsi smo poklicani k reševanju problemov sveta«

Govor direktorja Sreenivasana - Devinski princ Carlo in filozof Giorello častna gosta

»Prejšnji mesec so se v New Yorku zbrali svetovni voditelji, da bi skušali oblikovati skupen odgovor na izzive lakote, bolezni in propadanja okolja na planetarni ravni. Voditelji bogatih in revnih držav so osvojili podrobno izdelane politične programe, ki bi lahko v prihodnjih desetih letih 50-odstotno zmanjšali lakoto in revščino, če bi jih polno uresničili. Sklenili so, da se ustanovijo nova telesa ZN za pospeševanje človekovih pravic in gradnjo trajnega miru v državah, ki jih pustosijo vojne. Obvezali so se, da se bodo borili proti terorizmu v vseh njegovih oblikah in da bodo vodili skupne akcije, če bo potrebno, za rešitev ljudstev pred genocidom in drugimi ostudnimi zločin.

Sprejeli so pomembne reforme glede ureditve sekretariata ZN. O klimatskih spremembah in o reformi Varnostnega sveta ZN so izrekli le sibe trditve, o širjenju jedrskega orožja ter o razoroževanju pa se niso povsem strinjali. Pustili so nam veliko dela. Danes, ko praznujemo 60-letnico naše neobhodno potrebne organizacije, se obvezujem, da bom opravil svoj del. In upam, da boste vi, globalni državljani, opravili svoje.

Tako je povedal generalni sekretar ZN Kofi Annan v video sporočilu, ki so ga predvajali na včerajšnji slovesnosti ob 60-letnici Organizacije združenih narodov v zborni dvorani Mednarodnega centra za teoretsko fiziko (ICTP) Abdusa

Direktor ICTP Katepalli R. Sreenivasan nagovarja udeležence

Kroma

Salama v Miramaru. Stevilne udeležence, med njimi ugledne predstavnike krajevnih političnih oblasti in trzaskih znanstvenih srenje, je uvodoma pozdravil direktor ICTP Katepalli R. Sreenivasan, in sicer tudi v imenu ostalih treh trzaskih znanstvenih ustanov, ki delujejo pod okriljem ZN, se pravi Akademije znanosti tretjega sveta (TWAS), Mednarodnega centra za znanost in visoko tehnologijo (ICS) in Mednarodnega centra za genetski inženiring in biotehnologijo (ICGEB). Sreenivasan je na kratko prikazal, kako te stiri ustanove sodelujejo pri uresničevanju Ciljev tisočletja, ki so jih članice ZN sprejele na vrhovnem zasedanju leta 2000.

Direktor ICTP je prebral tudi pozdravna nagovora, ki sta ju ob Dnevu OZN miramarskemu centru postala generalna direktorja Organizacije združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo (UNESCO) Koichiro Matsuura ter Mednarodne agencije za jedrsko energijo Mohammed ElBaradei. Prvi je opozoril, da letos slavi 60-letnico ustanovitve tudi UNESCO, drugi pa se je s ponosom spomnil dejstva, da je letos prejel Nobelovo nagrado za mir.

Udeležence je pozdravila tudi trzaska občinska odbornica za mednarodne odnose Maria Paola Pagnini, nakar sta imela besedo častna gosta letošnje slovesnosti, devinski princ Carlo della Torre e Tasso ter filozof znanosti Giulio Giorello.

Princ Carlo je bil povabljen predvsem zato, ker je njegov oče Rajmund pomembno prispeval k rojstvu ICTP na začetku šestdesetih let minulega stoletja. Devinski graščak je osvetlil ta prispevek, pri čemer je omenil marsikatero zanimivost. Dejal je, da je bil princ Rajmund med drugo svetovno vojno mobiliziran v italijansko vojsko, tako da je čez noč postal »sovražnik« tudi mnogih svojih sorodnikov in prijateljev. Ta izkušnja ga je tako prizadela, da se je potem posledno zavzemal za sodelovanje med narodi, zlasti na znanstvenem področju. Tako je tu-

di gostil razna pripravljala srečanja pred rojstvom ICTP. Princ Carlo je v tej zvezi omenil zanimivo anekdoto. Ob enem takšnih srečanj je bil gost na devinskem gradu neki Nobelovec. Ze drugo jutro po prihodu pa se je predstavil s kovčkom, čes da odhaja. »Vso noč nisem zatisnil ocesa,« je pojasnil. »Čudna ženska prikazen se je sprehajala po sobi in me ni pustila spati,« je pristavil.

Giorello, ki je profesor filozofije znanosti na milanski državni univerzi, je govoril o Albertu Einsteinu kot filozofu. Letos namreč mineva 100 let, odkar je Einstein objavil tri ključna dela za zgodovino fizike, kar je dalj povod za to, da je UNESCO razglasil leto 2005 za mednarodno leto fizike. Giorello je dejal, da je Einstein podobno kot Aristotel in mnogi drugi misleci videl v čudenju začetek znanstvenega spoznanja. Toda neko stvar res spozna-

mo, ko jo obrazložimo, tako da nas neha čuditi. In kaj pomeni obrazložiti? Giorello meni, da za Einsteina to pomeni »odkriti enostavne nevidne strukture, ki se skrivajo za zapleteno vidno stvarnostjo«. Po besedah italijanskega filozofa je Einstein skušal uporabljati ta model tudi za razumevanje moralnih in političnih pojavov. Tako je npr. rad pravil, da se za nacionalizmom in drugimi podobnimi poskusi nadvladanja ene skupnosti nad drugo skriva strah pred svobodo.

Po nastopu castnih gostov je bilo na miramarski slovesnosti na sporedu nagrajevanje najboljših študentov fizike na trzaskih višjih srednjih solah, o čemer pisemo posebej. Prireditve se je zaključila z odprtjem fotografske razstave Sergia Pacorinija z naslovom »Podobe znanstvenikov« ter z nastopom pevskega zbora visoke sole SISSA iz Miramara.

TRST / OBČINSKI SVET

Camber in Rosolen: iskre v večini

Vse je kazalo, da bo sinočnja seja občinskega sveta rutinsko umirjena, a tako ni bilo.

Začetek je bil res umirjen, spravljen. Komemoracija dolgoletnega občinskega svetnika MSI Giorgia Di Maura je celo v spominskih posegih združila desnosredinsko večino in levosredinsko opozicijo. Povsem pričakovana je bila komemoracija predsednika občinskega sveta in dolgoletnega Di Maurovega strankarskega kolege Bruna Sullija. Tudi besede načelnice svetniške skupine Nacionalnega zavezništva Alessie Rosolen so bile pričakovane. Manj pa poseg svetnika Marjetice Silvana Magnellija, ki je izpostavil predvsem človeške kvalitete svetnika MSI in njegovo delo na socialnem področju. Pokojniku-političnemu učitelju se je poklonil tudi odbornik Maurizio Bucci.

V takem vzdušju je skupščina tudi soglasno sprejela odlok o obnovi glavne bolnišnice v središču mesta.

Potrditev rebalansa proračuna, ki ga je pred časom sprejel občinski odbor, bi morala biti povsem rutinska, pa se je zapletlo, ko je predsednik mestne skupščine Bruno Sulli predložil k odloku popravek: prispevek 3.000 evrov iz rezervnega sklada za eno od organizacij.

Svetnik Slovenske skupnosti Peter Mocnik je izrazil dvom: vprašal je, ali lahko Sulli sploh predloži popravek k odloku, ki ga je občinski odbor že sprejel.

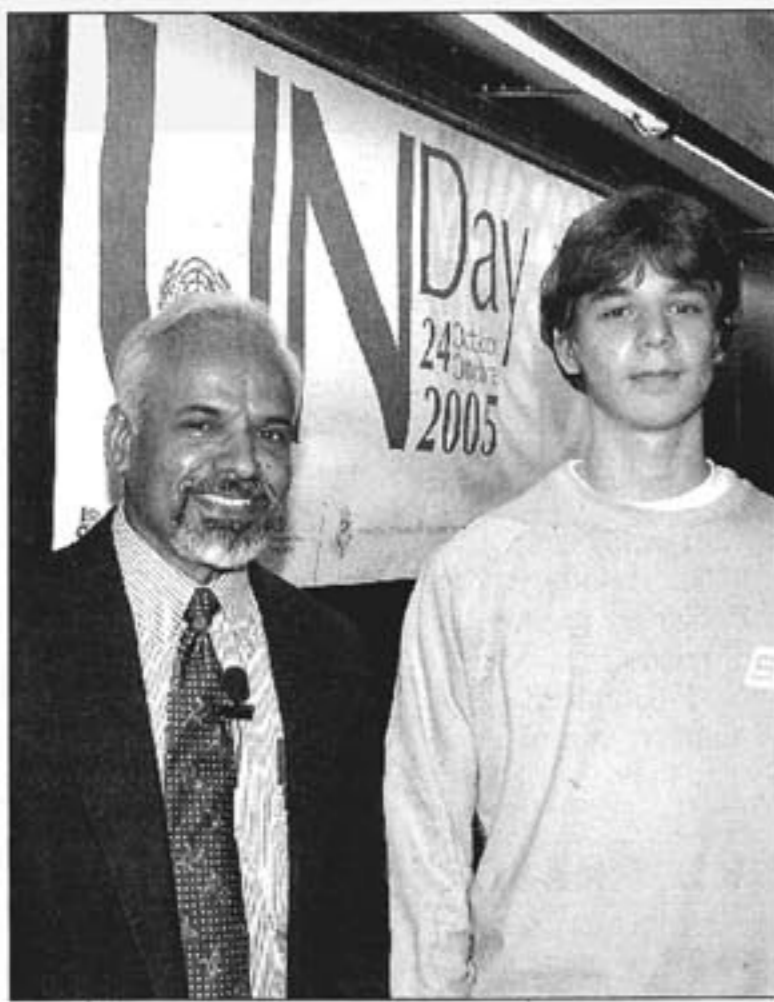
Načelnik Forze Italia Piero Camber je Mocniku pritril. Menil je, da bi moral odbor pripraviti drug sklep, v katerega naj bi vključil prispevek, ki ga je zahteval Sulli.

Njegove besede so razjezile načelnico Nacionalnega zavezništva in strankarsko somisljenico predsednika Sullija Alessio Rosolen. Kar nekajkrat je Camberju vpadla v besedo: ni ji slo, da je koalicijski partner nasprotoval »njenemu« predsedniku. Oglasil se je tudi drugi svetnik Nacionalnega zavezništva Claudio Giacomelli, ki je pojasnil, da sodstvo dovoli tudi take operacije, kot jo je nakažal Sulli.

Njegov poseg pa ni preprical občinskega odbornika za finance Enrica Sbriglio (tudi on Nacionalno zavezništvo), ki je Sulliju prijateljsko predlagal, naj svoj popravek umakne, čes da naj bi o njem razpravljali na drugi seji. Sulli je prijateljski predlog upošteval in amandma umaknil.

Ozračje v občinski dvorani pa se s tem ni ohladilo. Ogrela se je spet, ko je Rosolenova predstavila resolucijo, s katero je zahtevala, naj punkom, ki se zbirajo na Trgu Oberdan v bližini postaje openskega tramvaja, prepovedo, da se tam zadržujejo. Resolucijo bi moral v imenu občinskega odbora sprejeti pristojni odbornik Fulvio Sluga (Nacionalno zavezništvo), ki pa ga ni bilo na seji. Njegovo odsotnost je Camber takoj »izkoristil« in zahteval, naj Rosolenino resolucijo prenesejo na prihodnjo sejo, ko bo Sluga prisoten. Med načelnikoma svetniških skupin desnosredinske večine se je spet zaikrilo. Se dobro, da je eden od drugih prisotnih odbornikov sprejel resolucijo, in tako preprečil še večji ogenj pod streho trzaska Doma svoboščin.

Nagrajeni najboljši študentje fizike na višjih srednjih solah

Na včerajšnji slovesnosti ob Dnevu OZN v Mednarodnem centru za teoretsko fiziko (ICTP) v Miramaru so podelili Galilejeve nagrade šestim najboljšim študentom fizike na trzaskih višjih srednjih solah. Poleg priznanja vsaka nagrada obsega po tisoč evrov, ki so jih dali na razpologo Fundacija CRT, družba Fincantieri, Lions Club Trieste, znanstveniki iz držav v razvoju pri ICTP, ustanove ZN s sedežem v Trstu ter Fundacija Asiam O. Barut. Nagrade so si prislužili Giulio Crevatin (industrijski tehnični zavod Volta), Martina Giraldi (zavod za geometre Max Fabiani), Irene Margon (licej Dante Alighieri), David Pescatori (strokovni zavod Jozef Stefan) in Andrea Seppi (licej Oberdan).

»Z velikim veseljem sem prejel to priznanje,« nam je po slovesnosti ponosno dejal

15-letni David Pescatori z Opcin, ki letos obiskuje 2. razred elektronskega oddelka z avda Stefan. Povedal nam je, da od nekaj čuti posebno nagnjenje do znanstvenih predmetov, zdaj pa se posebno rad ukvarja s fiziko in elektronomiko. »To bi rad studiral tudi na univerzitetni ravni,« nam je zaupal.

Nagrade so zaslužnim dijakom izročili ugledni predstavniki trzaska znanstvenega in sploh javnega življenja. Prireditelji pa so poskrbeli tudi za zabavo. Eno izmed priznanj je namreč izročil nič manj kot Albert Einstein. Seveda je slo za igralca, ki pa je na vprašanja direktorja ICTP Katepallije R. Sreenivasana odgovarjal zelo duhovito, tako da se je vsa prostorna dvorana zakrohotala.

Na sliki (KROMA) David Pescatori z direktorjem ICTP Katepallijem R. Sreenivasanom.

PTIČJA GRIPA / PREDSEDNIK SEKCIJE PEDIATRIČNEGA ZDRUŽENJA FJK

S cepljenjem proti influenci še zdaleč ne preprečimo obolenja pred ptičjo gripo

Dino Faraguna: vseh zdravih otrok nikakor ni treba cepiti proti influenci

»Ptičja gripa prizadene zivali in zivali so tiste, ki jo tudi prenašajo. Cepljenje proti influenci pa nas ne obvaruje pred ptičjo gripo.« Predsednik deželne sekcije italijanskega pediatričnega združenja Dino Faraguna je z jasnimi besedami posegel v debato in pravo poplavo nasvetov in opozoril, ki te dni prihajajo od vsepovsod, velikokrat s strani takih, ki se na problem spoznajo le površno ali se sploh ne spoznajo. Glede nevarnosti, da bi se virus ptičje gripe kombiniral z virusom influence, pa Faraguna pravi, da je samo teoretična in je bolj verjetno, da se uresniči samo tam, kjer sta oba virusa razširjena, torej v Aziji. V Evropi imamo učinkovite ukrepe, zivnozdravniške kontrole, tako pri vzreji kot trgovini z zivalmi.

Faraguna se pojasnjuje, da je cepljenje otroka, ki ima kronično bolezen, koristno, sicer bi se znala poslabšati, če bi otrok zbolel se za influenco. Vendar gre za zelo nizek odstotek otrok, njihovi starši in pediatri pa so gotovo seznanjeni s koristjo, ki jo tak korak prinaša. Nikoli pa

ni bila dokazana potreba po cepljenju vseh zdravih otrok proti influenci, še posebej ne smemo misliti, da takšno cepljenje predstavlja preventivo proti tako imenovanim »influenčnim boleznim« torej tistim, ki se kažejo v vročino, kasljem, in prizadenejo otroce in vrčih. Ponavljajo se vsi zimo, vendar jih povzročajo drugačen virus od tistega, ki prinaša influenco. Cepljenje proti influenci je učinkovito, vendar preprečuje samo infekcijo pred influenčnim virusom.

Dino Faraguna nadalje pravi, da ptičja gripa zadeva samo zivali, ki jo tudi prenašajo, »cepljenje proti influenci ne preprečuje ptičje gripe. Hipoteza, da bi se odločili za splošno cepljenje proti influenci, bi se lahko izkazalo kot koristna strategija samo v primeru, da bi med ljudmi utrjevala navado o potrebi po cepljenju, kar bi pripomoglo k preprečitvi morebitne pandemije, seveda če bi se pojavila. Ta cilj bi lahko zasledovali postopoma, današnja navodila so namenjena k zaščiti rizičnih kategorij, torej tistih, ki v primeru obolenja

za influenco imajo še dodatne komplikacije, ter zdravstvene operaterje, ki tvegajo bolj kot drugi, in sicer, da po eni strani zbolijo, po drugi pa bolezen prenesejo prav na rizične osebe.

Faraguna opozarja tudi na mnenje, čes da s cepljenjem otrok zaščitimo tudi odrasle, ki so z njimi v stiku. To je sicer res, vendar je zaščita izredno skromna, to ni pravi sistem, da obvarujemo odrasle, najboljša zaščita je neposredno cepljenje. Pediatr Faraguna se pravi, da je količina cepiva na razpologo omejena, in če jo rabi mo za zdrave otroke dejansko prikrasamo tiste, ki bi od tega imeli največjo korist, torej osebe, ki imajo več kot 65 let in rizične kategorije. Faraguna zaključuje z mislijo, da odločitev za cepljenje otroka narekuje več dejavnikov, vendar gre vedno za individualen ukrep, ne za poseg, ki bi bil splošnega pomena za zdrave občanov in vsak družinski pediater za predlagati cepivo v primerih, ki so po njegovem mnenju koristni za otroke in družino, ptičja gripa pri tem nima nič skupnega.